

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 150.

V Ljubljani, v torek 5. julija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 4. julija.

Herbstov spomenik.

Levičarjem ni dovolj, da so bili napravili rajnkemu Herbstu izvanreden pogreb in ga nesli čez rampo državnozbornske palače; radi bi ga bili nesli celó v veliko dvorano, ki loči gospodsko in poslaniško zbornico, da bi bil Plener tam imel mrtvaški govor, ko bi se temu ne bilo uprlo predsedništvo gospodske zbornice, ki ima o rabi omenjene dvorane toliko govoriti, kakor predsedništvo poslaniške zbornice. Ker se jim torej to ni posrečilo, hočejo ga na drug način spraviti v omenjeno dvorano. Poslanec Plener je namreč danes stavil nujni predlog, naj se na državne troške napravi doprsna podoba Herbstova in postavi v omenjeni dvorani. Podpredsednik baron Chlumecy je dal nujnost tega predloga na glasovanje in je brez pomisleka razglasil, da je nujnost sprejeta, dasiravno je ostala komaj jedna tretjina poslancev, ne pa dve tretjini, kakor za take predloge zahteva pravilni red. Predlog je bil potem v pretres in poročanje izročan budgetnemu odseku, kjer se bode pa težko našla potrebna večina. Umrli so že drugi ne manj slavni poslanci in bivši ministri, katerim se pa ni skazala taka čast, zato se bodo razven levičarjev zastopniki drugih klubov komaj odločili za Plenerjev predlog.

Stavbeni obrti.

Po rešitvi te zadeve nadaljevala se je razprava o stavbenih obrtih, pri kateri je poslanec Zucker pri § 15 nasvetoval več za manje stavbene obrtnike važnih prememb; nekaterim je vladni zastopnik pritrtil, oporekal je pa najvažnejši, po kateri bi se morali vsi, torej tudi po sedanjem zakonu opravičeni stavbeni mojstri za razna stavbena dela posluževati dotičnih mojstrov. Razven omenjenih dveh govorili

so pri § 15 še Bohaty, dr. Fuss, Hoffmann-Wellenhof, Zallinger in poročevalec Exner.

Pri glasovanju obveljali so vsi predlogi poslanca Zuckra z 99 glasovi proti 59, oziroma 56 glasovom. Za nje so glasovali konservativni, češki, poljski in krščansko-socijalni poslanci. Levičarji so imeli vsled tega kisle obraze, ker so iz tega spoznali, da se jim pri tretjem branju ni nadejati dobrega uspeha. Konservativni klub je v istini danes soglasno sklenil, pri tretjem branju glasovati zoper postavbo.

Govorili so o raznih paragrafih še različni govorniki, potem so bili sprejeti vsi paragrafi z dastavkom grofa Pininskega, da ta postava ne velja za stavbe, ki jih izdelujejo po deželi kot domačo industrijo, brez pomožnega obilnega osebja. Samo § 23., ki za Dalmacijo dela izjemo gledé prehodnih določb, je bil odklonjen z 71 glasovi proti 52, kar priča, da je bila proti koncu seje komaj tretjina poslancev v dvorani. Tudi odsekove resolucije so bile sprejete in odpravljene dotične peticije. Ob štirih popoldne bil je konec seje. Prihodnja seja bo jutri ob desetih popoldne; na dnevnem redu je zadeva Spincičeva in tretje branje stavbenega zakona, o katerem se čuje, da hočejo tudi levičarji glasovati zoper storjene sklepe.

K položaju.

Minolo nedeljo je grof Taaffe sprejel voditelje združene levice, dr. pl. Plenerja, barona Chlumeckega in dr. Heilsberga; z njimi je prišel k posvetovanju tudi minister grof Kuenburg. Kakor poroča „Neue Freie Presse“, pritožili so se levičarski vodje v prvi vrsti, da je zaspalo delovanje komisije za razdelitev okrajev po narodnosti na Češkem, da je dvorni svetnik Abram imenovan referentom v pravosodnem ministerstvu, da morajo nemške občine na južnem Štajerskem slo-

venske vloge reševati slovenski; končno levičarjem tudi ne ugajajo razmere v Bukovini in sodniška imenovanja na Moravskem. Zastopniki liberalne stranke nemške so zahtevali varstvo nemškega ozemlja in zagotovilo, da se v prihodnje s takimi imenovanji ne bode žalila nemška narodnost; zagotavljali pa so ob jednem, da njihove pritožbe neso v nobeni zvezi (?) z valutnim vprašanjem. Grof Taaffe je na podlagi aktov dokazoval, da odredbe zaradi jezikovne ravnopravnosti v južnoštajerskih mestih neso nič novega; dalje je opravičeval posamezna imenovanja. Imenovani list trdi, da se grof Taaffe zaradi imenovanja Abramovega sicer ni strinjal s pravosodnim ministrom, da pa to imenovanje ni koncesija Slovencem. Pogajanja pa še neso končana, ker grof Taaffe levičarjem ni dal nobene gotove obljube. Oficijozna „Montagsrevue“ pa dostavlja, da grof Taaffe jutri zopet odpotuje na svoje posestvo na Češkem, ker vsled slabega zdravja potrebuje počitka.

Iz tega sklepamo, da se grof Taaffe nikakor noče popolnoma udati nemški levici. V prvi vrsti mu je na tem, da spravi pod streho vravnavo valute, potem se bode odločil. Levičarji so v veliki zadregi. Zadovoljni bi bili za sedaj, ko bi vlada vsaj sklicala komisijo za razdelitev okrajev na Češkem. Pomenljivo je, kar piše protisemitski „Wiener Volksblatt“. Ta list pravi, da bode levica glasovala za zlato veljavo, naj jej grof Taaffe kaj obljubi, ali nič.

Odločnejši so nemški nacionalci. Njih vodja dr. Steinwender zahteva od levičarjev, da morajo stopiti v odločno opozicijo proti vladi ter glasovati v prvi vrsti proti valutnim predlogom. To je torej ona navdušenost za „ljudski blagor“, kakor so imenovali njihovi listi zlato veljavo. In zakaj vsa ta opozicija? Ker morajo v Celju, Beljaku in Celovcu slovenske vloge reševati v slovenskem jeziku, ker je imenovan jeden višji uradnik, ki ni pristaš

LISTEK

Popotni spomini.

Zapisal Fr. F.

(Dalje.)

Krog polnednastih smo pripluli v mesto Órez, (Cherso), kjer je ostal parobrod počilo uro. Zato sva izstopila, da bi ogledala mesto ter se nekoliko izprehodila. Na obrežje je prišlo toliko ljudi — posebno otrok in ženstva — zijale prodajat, da sva se komaj skozi prerila.

Nadaljnja vožnja proti Pulju bi bila skoro dolgočasna radi enoličnosti in prav neprijetna, ker ni bilo nobenega vetra, a solnce je hudo pripekalo, ako bi nas ne bil kratkočasil čokat, že nekoliko osivel Italijan, košatih obrvij pa silno hudega pogleda. Kjer je videl, da so popotniki kaj pili, hitro je bil pri njih ter besedoval in prorokoval, dokler se jim ni hočeš nočeš pridružil, prav prijazno izpraznil nalit kozarec ter se uljudno zahvalil za gostoljubnost. Nekateri so ga malo pisano gledali, drugi so se mu pa smejali ter mu dali pijače, da je še dalje govoril, razlagal, jezil se in kar je najbolj verjetno, prav pošteno lagal. Vstopil se je v sredo med nje ter prav z zgovorniškim glasom slikal svoje življenje na morju, kako da so ga vkanili v Napolju za bo-

gato premoženje, in tedaj je žugnil s pestjo, zaškrbal z zobmi, oči pa so se mu svetile, kakor živo oglje.

Prav nekako groza nas je bila, ko smo ga poslušali. Govoril je precej čisto italijanščino, da ga je bilo lahko umeti. Hvalil se je tudi, da izpozna stan vsakemu na obrazu, ker ima že nekoliko izkušnje. Da bi pokazal svojo vežbanost, stopi predme ter zabobni nad menoj: „Signor, il suo carratere!“ Kako bi mu bil odgovoril, ker me je tako prese-nečil, da sem se mu skoraj v morje umaknil. A on ni čakal mojega odgovora, marveč hitro sam pristavil s slovesnim glasom: „Ella è notajo“, potem me je pa zopet hudo gledajoč poprašal: „Non è vero?“ — Jaz nisem nič pomišljal, marveč hitro pritrtil, misleč, naj pa bom en dan psevdobeležnik, če kdo hoče verjeti.

IV. Pulj, Poreč, Koper.

Tako smo pripluli do okrajnega polotoka Istre ter zavili ob Punta di promontore proti severu. Morje je tu na mnogih krajih plitvo in iz njega štrle skaline. Zato je tu treba voziti jako oprežno, posebno še ob viharju. Zaradi tega je postavljen svetilnik, kateri do 26 kilometrov daleč opozori brodnike na nevarne kleteti.

Precej, ko se zavijemo v puljski zaliv, ki sega dve milj daleč, pokaže nam obrežje vojniški značaj.

Z vsake višine gledajo trdnjave, katere so pa pokrite z rujavo zemljo in pogosto tudi celo obrastene s travo, da na prvi videz človek ne vé, kaj da pomenijo „te krtine“; po noči jih pa že celo ne more nikdo opaziti.

Največja trdnjava je Francova (Fort Franz), ki leži na otoku uprav sredi zaliva ter brani vhod v luko. Njeni topi sipljejo po vsem zalivu — do brionskih otokov orjaške kroglice, da je s cela nemogoče dospeti sovražni ladiji v luko.

Nekdaj so prepevali na tem otoku pobožni menihi hvalnice, sedaj pa zveni orožje in odmeva klic poveljnikov.

Prišedši mimo te trdnjave je prost razgled na celo mesto, na brodovje in trdnjave.

Zgodovina Pulja je precej zapletena. Za prave ustanovitelje se niti ne vé. Že za časa rimske republike je bilo to važno mesto, katero je bilo za Avgusta na novo obrnjeno in je dobilo ime „Pietas Julia“. Mesto je preživelo celo propad rimske države in je cvelo za časa Bizantincev in pozneje so imeli mejni grofje ondi svojo stolico. V 11. stoletju je pa pričelo mesto propadati. Uzroki so bili različni: Stolno mesto je postal Koper; z Benečani so se pričeli neprestani boji, ki so trli Pulj tudi še potem, ko so si ga že osvojili. Kajti dvakrat (1354, 1379) so ga opustošili Genevčani z ognjem in mečem.

nemško liberalne stranke in ker vlada z razdelitvijo okrajev na Češkem neče razburjati ljudstva. Če se to zgodi, potem bode srečno — nemško prebivalstvo. Radovedni smo, kako bode grof Taafe potolažil „vznemirjene“ Nemce.

Občni zbor šentjakobskotrnavske podružnice sv. Cirila in Metoda.

V nedeljo zvečer je imela šentjakobsko-trnavska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani svoj občni zbor na vrtu pri Virantu. Vrt je bil tem povodom okrašen z zastavami in razsvetljen z lampijoni. Prvomestnik g. dr. Papež je z navdušenimi besedami otvoril zborovanje ter nagovoril mnogobrojno občinstvo. Zapisnikar g. Pichler je poročal o podružničnem delovanju. Od leta 1888 do tekočega leta je podružnica nabrala 460 gld. Podružnica šteje 3 pokrovitelje, 13 ustanovnikov, 70 letnikov in 26 podpornikov. Čast. gosp. župnik Vrhovnik je kot blagajnik poročal, da je podružnica imela letos dohodkov 58 gld. 93 kr., troškov 9 gld. 12 kr. Nato je čast. g. kurat A. Zlogar govoril slavnostni govor približno tako:

Slavni shod!

Pa slavnem načelnistvu povabljen, da bi ob današnjem zborovanju izpregovoril nekoliko besed, udal sem se tej želji tem rajši, ker sem tudi kumoval pri ustanovitvi te podružnice, ki s svojo delavnostjo zajema častno mesto mej več kot sto podružnicami naše obsežne glavne družbe, in ker je v sedanjih razmerah ta šolska družba za Slovence tako važna ter imenitna, da si lahko vsak rodoljub šteje v čast, ako more kaj pripomoči v njen prospeh.

Zakaj pa je tako važna? — utegnil bi kdo vprašati, — saj na Kranjskem, oziroma tu v Ljubljani, ne podpira našega šolstva.

Iz naslednjih ozirov Vam se bo to razvozljalo.

Lansko leto sem se vozil po lepi moravski deželi, obiskal Velehrad, kjer je pred tisoč leti bilo torišče blagonosnemu delovanju onih sv. mož, s katerih imeni se diči naša družba. Sv. brata Ciril in Metod sta od ondot razširjala sv. vero in krščansko omiko mej slovanske rodove, ki so od tedaj stopili v kolo omikanih narodov. Da je ostalo vse v tistem tiru, kakor sta ona dva zasnovala, — bili bi narodi slovanski skoro gotovo še zdaj jedini v veri ter napredni v omiki, — in vsled tega mogočni, — tako pa so vsled pozneje razcepljenosti in nejedinstvi postali „sluge narodom“, in so sedaj v svojih betvah večinoma odvisni od svojih močnejših sosedov.

V tej moravski deželi je vladikovina brnska, — tudi ona je z olomuško prava naslednica moravsko-panonske škofije sv. apostola Metoda. Uprav sedaj zaseda vladško stolico v Brnu mož, ki se kaže vrednega naslednika sv. Metoda.

Spominjate se še, častiti zborovalci, kaj so nedavno časniki pisali o dr. Bauru, škofu brnskem.

Ob svojem birmovanju obiskal je tudi razne šole ter izpraševal iz krščanskega nauka. Prišel je

pa tudi v šolo nemškega „šulferajna“ v Ivančicah (in pozneje v Krumlovu) ter izpraševal otroke po nemški, misleč, da so otroci nemškega rodu, ker je šola čisto nemška. Ko pa zapazi, da otroci nič nemškega ne znajo, da so večidel le češki otroci, začne jih izpraševati po češko. Pa otroci niso znali nič odgovarjati, ni po nemško, ni po češko, tako, da se škof kar začudi. Vpričo zbranih šulferajnskih gospodov potem vladika blizu tako govori: „Odkar sem škof, obiskal sem že več kot sto šol, pa nikjer niso otroci tako malo znali, kakor tukaj. Mislim sem, da nemški „šulferajn“ v svoje šole sprejema le nemške otroke. Tukaj pa vidim, da temu ni tako; v tej šoli vidim večidel le češke otroke. Zato se ni čuditi slabemu vspehu. Nemški otroci ne morejo hitro napredovati, ker jih zadržujejo češki otroci; poslednji pa se še težje kaj naučijo, ker se poučujejo v jeziku, katerega ne razumejo. Vem, da me bodo časniki napadali zaradi teh besed, pa jaz moram storiti svojo dolžnost in grajati, kar je graje vredno, sicer bi bil podoben mutastemu psu, ki ne laja. Sicer ne razumem, čemu je v Ivančicah potrebna nemška šola, ko je vendar večina prebivalstva češka.“

Te besede vladike Bauer-a so pri vseh pravico in resnicoljubnih ljudeh prouzročile veliko veselje, le šulferajnske zagrizence so spekle.

Prestopimo zdaj na Slovensko. Kar je škof Bauer govoril, velja „mutatis mutandis“ tudi za naše slovenske razmere. Kdo je v življenje poklical družbo sv. Cirila in Metoda? Glejte, „šulferajn“! Ni li on začel stegovati svojih rok po slovenski deci? Ni li on ustanavljal in še snuje nemška zabavišča in šole, v katere lovi otroke slovenskih staršev poleg redkih otrok kakaga prisiljenega Nemca ali pa zakrknjenega nemškutarja?

Temu ni drugače odpomoči, nego da posebna šolska družba brani slovensko dečo, dokler zanj šolska oblastva ne poskrbijo z javnimi slovenskimi šolami. In tako je nastala družba sv. Cirila in Metoda.

Morda pretiravam — da šulferajn ne vabi slovenskih otrok, nego skrbi le za svoje nemške. — Prišla so mi v roke „Izvestja n. š.“ (Mittheilungen des deutschen Schulvereins). Ondi se čita, kako deluje po slovenskem Štajerju. Vodi ali podpira šolske stavbe, napravlja knjižnice, razdeljuje knjige, pošilja nagrade učiteljem itd. ali menite, da samo z ozirom na pristne nemške otroke? Imena podpiranih šol, ki so na slovenski zemlji, že zanikujejo njihovo trditev. Št. Ilj, Sladka Gora, Marenberg, Muta, Vuzenica, Vuhred, Radvanje, Slovenska Bistrica, Pirkče, Ormož, Ptuj, Škofja Vas, (a tu mu je nakana baje spodletela), Store, Vojnik, Vitanje, Rogatec, Slatina, Laško, Sevnica, Brežice.

Na Koroškem šulferajnu ni treba posebnih šol ustanavljati, ker so vse šole — izimši dveh na Jezeru in v Št. Jakobu — mej Slovenci tako uravnane, da služijo ponemčevanju, ker se čez par mesecev s slovenskimi otroki poduk že začne v nemščini. Zato deli le podpore za knjižnice, šolske bukve, stavbe, šolske vrtove, pa nagrade učiteljem

vsem podnebnim padavinam in silam. Poleg tega pa vendar obide človeka nekaka tožna misel, ko stoji ob stebrih, ob celi gromadi kapitelov in okrasov in nehoté mu šepetnejo ustnice: „sic transit.“

Na glavnem trgu — nekdanjem forum-u — so ostanki dveh tempeljev — Avgustovega in Dianinega. Prvi ima posebno lepo pročelje ter se sme prištevati najkrasnejšim rimskim spomenikom. Sedaj ga rabijo za shrambo raznih starin. Drugemu je bila prizidana mestna hiša, da se sedaj le malo loči od moderne zidave.

Med novjšimi stavbami je najimenitnejši arsenal in muzej, katerega, žal, nisva imela prilike si ogledati, ker se dobé vstopnice le zjutraj, a mi dva sva dospela s parobrodom že prekasno. Videla sva pa vojno ladijevje. Človeka pretrese nekaka groza, ko zré velikanse stvore, priklenjene z močnimi verigami, obite z jeklenimi ploščami, da bi moral misliti: Teh pa ne zmore ne moč viharja, ne grom sovražnih topov.

Od morja sva šla mimo prekrasne „kazine“ s prelepim vsakovrstnim cvetjem in zelenjem okrašenim vrtom skozi Maksimilijonov park na hribec „Zaro“, kjer je pred zvezdarno spomenik Tegetthofov, ki ga je postavil cesar Franc Jožef I. slavnemu zmagovalcu pri Visu. (Dalje sledi.)

itd. Imenuje se: Plajberg, Celovška okolica, Prevale, Šmartin pri Tolici, St. Lipš, Šteben na Zilji, Podljubelj in slednjič glasovita planinska šola na Ukvah — skoro brez učencev.

Na Kranjskem pa, ako izpustimo kočevski okraj, vzdržuje šolo in zabavišče v Ljubljani, v Trziči, Zagorju, tovarniško šolo v Medvodah.

Ali Slovencem se ni boriti samo z nemškim šulferajnom, nego tudi z „Lega nazionale“, katero so Lah — bolj iredentarji — naperili proti slovenskim otrokom. Na Primorskem — v Trstu in Gorici slovenski starši že leta in leta prosijo slovenskih šol pri mestnih — deželnih — državnih šolskih oblastvih, dozdej vse zastonj. Lahoni pa mej tem v svoje zavode vabijo slovensko dečo.

Ali je vsemu temu ponemčevanju oziroma polasčevanju družba sv. Cirila in Metoda, ki ima namen podpirati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, že kaj postavila nasproti?

Častiti zborovalci! Ako vzamete v roke pet snopičev njenega „Vestnika“, ki so dozdej prišli na svetlo, razvidite, da je ona osnovala in podpira šest — oziroma osem šolskih zavodov, dva sta še uprav zdaj v osnovi. Število otrok v teh zavodih utegne biti króg tisoč, saj naša tržaška ljudska šola sama šteje do 300 učencev, imeli bi jih pa še enkrat toliko, da je prostora. — Da ti zavodi stanejo veliko novcev, to je pač vsakemu jasno.

Jasno Vam je pa zdaj tudi, tako upam, zakaj sem začetkoma rekel, da je družba sv. Cirila in Metoda tako važna. Ona ima nalog rešiti slovenske mladeži osobito ob periferiji našega ozemlja, kolikor je še mogoče rešiti.

Kaj torej sledi iz dozdanjega razmatranja? Ni li družba, ki vzgojuje že zdaj toliko otrok v verskem, slovenskem in avstrijskem duhu, vredna vse podpore? Vsak zavedni Slovenec jo lahko podpira, če ne z večjim darom, vsaj z desetico. Ni li ona potrebna podpore, ko ima odbijati naval dveh tako mogočnih ter imovitih nasprotnikov? Vsak, komur teče po žilah slovenska kri, blagovoli naj pospeševati napore te šolske družbe. — Posamnik pristopi h katerikoli podružnici z zneskom, ki ti ga pripuščajo tvoje stanovske razmere! . . .

Vsi tako lahko nadaljujemo sv. blagovestnikov delovanje, ki je bilo posvečeno Bogu in krščanski omiki naših prednikov. One kreposti naj prešinjajo tudi nas, ljubezen do Boga, ljubezen do svojega naroda, ljubezen do krasne domovine. To zavest vsaja družba sv. Cirila in Metoda v srca, to zavest naj sleherni neguje in razširja mej mladino in svojimi znanci — in tako bo vzrastel čil rod, ki se bo s ponosom nazivljal Slovenca — in približal se bo čas, da ne bo Sloven več tlačan, nego v istini gospodar v svoji lepi domovini slovenski.

V odbor so bili izvoljeni dosednji gg. odborniki, kot zastopnika pri glavnem zboru družbe dné 28. t. m. v Postojni gg. dr. Papež in Ivan Vrhovnik. Konečno nasvetuje g. dr. Vošnjak, naj se ustanovi ženska podružnica za Št. Jakob in Trnovo. Oglasilo se je takoj okoli 30 navzočih gospoj in gospodičin. Po zborovanju je pevsko društvo „Ljubljana“ prav dobro pelo več moških zborov in dveterosplov.

Politiem pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

Notranje dežele.

Prememba tiskovnega zakona. Dr. Jaques je v pododseku za tiskovni zakon predlagal, da se vlada naprosi, naj v državnem zboru predloži načrt zakona, s katerim se sedanji tiskovni zakon premeni po sledečih načelih: 1. Kaveija za časopise se opusti. Če se časopis obsodi v denarno kazen, plača kazen podjetje ali pa izdajatelj lista. 2. Časniški kolek se od 1. januarja 1893 vsako leto za petino pomanjša, tako, da bode odpravljen v petih letih. 3. Kolportaza za časopise se ima vsakemu avstrijskemu državljanu dovoliti, ki ni bil kaznovan zaradi hudodelstva ali pa pregreška, storjenega iz dobičkahželjnosti, ali pa pregreška proti javnemu miru in redu ali javni pravdnosti, in nima kake na lezljive in gnusne bolezni. 4. Če se vredništvo brani vsprejeti popravek, mora pri presojevanju sodišče takoj dovoliti dokaz resnice. 5. Konfiskacija je dovoljena le pri hudodelstvu motenja javnega reda (§ 65.) in v slučaju lit. a) in lit. c) samo tedaj, če se hujša k zaničevanju ali sovraštvu proti osebi cesarjevi, potem če se objavijo take vojaške operacije, da je državni interes v nevarnosti, ali če se je njih objavljenje že poprej prepovedalo, če se

Poslednji udarec je pa zadala še kuga. L. 1631 je bila okolica in mesto popolnoma zapuščeno; vseh prebivalcev je bilo 347. Koncem beneške vlade se je prebivalstvo pomnožilo na 750. Francoski potovalec, ki opisuje Istro za one dobe, poroča: „Posadka šteje 9 mož, ki se pa lakote bolj bojé, kakor sovražnika.“ Da se je prebivalstvo tako počasi množilo, bila je uzrok „malaria“, katera je odganjala vsakega od nezdravega kraja. Še-le leta 1848, ko je postal Pulj vojno pristanišče, ter so se izboljšale zdravstvene razmere, pomnožilo se je prebivalstvo jako izdatno.

Iz luke je kaj lep razgled na mesto. Najimpozantnejše se dviga na zapadni strani mesta prav blizu morja mogočen amfiteater — ali bolje le gromadni njegovi zidovi. Sezidan je v elipsi, katere velika os meri 140 metrov, mala pa 110. V sprednjem zidu so tri vrste oken — torej nekako dvonadstropje, zadej ste pa le dve, ker se svet toliko dvigne. In rimski mojstri — vseskozi praktični — so to porabili ter napravili v breg sedeže, ki se še sedaj sledé. Na sredi je bilo borišče — arena — v katero so držali podzemski hodniki, — ječe za zveri. V gledišče je šlo naenkrat lahko 20.000 ljudij. Lahko si torej mislimo, kako je cvel Pulj za dobe rimskih cesarjev. Čuditi se moramo rimskim zidarjem, katerih stavbe kljubujejo že stoletja in stoletja

hujska proti drugi narodnosti ali kaki verski družbi, če se pozivlja ali zapeljuje k nenravnim dejanjem. V poslednjih dveh slučajih je pa konfiskacija dovoljena le, če se je bati, da bi nekonzervativna vsekako imela za neposredno posledico nenravno ali kaznjivo dejanje. Ravno tako se list mora kaznovati, če žali nraavnost ali sramožljivost. V vseh slučajih se pa mora iz državne blagajnice plačati odškodnina, če sodišče ne potrdi konfiskacije.

Češko. Češki poslanec dr. Herold je na shodu v Nymburgu priporočal odločno opozicijo proti sedanjim vladi. Državno pravo mora se enkrat uresničiti. Državnopravna zavest mora tako prešiniti vsa češka srca, da bodo vsi Čehi zahtevali pravice češke krunice. Sedanji parlament se bode tako kmalu razšel, ker se stranke, ki sestavljajo večino, pripravajo med seboj in vlado, nima nobene zanesljive večine. Prišel bode polom, v katerem se odstrani sedanja ustava, ki je tako škodljiva češkemu narodu. — V Labohovici je pa na shodu dr. E. Gregr priporočal, da se vse češke stranke združijo v boj ne le proti Nemeem, temveč tudi vladi. Le na ta način bode mogoče doseči narodno enakopravnost in varstvo narodnih manjšin. Ravno na tem shodu, ko je dr. Gregr priporočal skupno delovanje vseh strank, je pa poslanec Janda napadal Staročeha, veleposestnike in pa kmetjsko stranko. Pri Mladočehih je že tako, kar jeden zgradi, pa drugi podere.

Ogersko. Knez primas ogerski, Vaczary, je v ogerski gorenji zbornici predlagal, da se zakon od 1868. leta glede veroizpovedanja otrok premeni, ali pa vsaj tako tolmači, da ne bode v nasprotju z načeli svete katoliške cerkve. § 12. tega zakona naj se tolmači tako, da ni imperativen, temveč le fakultativen. Določbe tega zakona naj stopijo v veljavo le tedaj, če se stariši ne morejo sporazumeti, v kateri veri naj se otroci odgojijo. Pred vsem naj torej stariši odločujejo, v kateri veri odgojijo otroke; še le v slučaju, če se oče in mati dogovoriti ne moreta, naj se odgojijo sinovi v očetovi, hčere pa v materini veri. — Če vlada ne bode hotela dopustiti takega tolmačenja tega zakona, potem bode seveda ogerska duhovščina morala delati na to, da se omenjeni zakon premeni. V tem slučaju bi prišlo do popolnega razpora med cerkvijo in državo, ker več cerkev ne more prijenjati.

Vnanje države.

Srbija. Radikalna stranka je jela propadati, napredna se pa oživlja. Ni dolgo tega, ko se je občno mislilo, da je Garašanin politično mrtev, ali sedaj se pa kaže, da utegne zopet priti na površje. Te dni je bil shod naprednjaške stranke v Belem Gradu. Prišlo je nad 500 odposlancev strankinih odborov po deželi. Na shodu je več govornikov obsojalo sedanjo vladu, zlasti pa še iztiranje kraljeve. Shod je sklenil, da se bode stranka vedno odločneje udeleževala političnih borb. — Med radikali se je zadnji čas pokazal hud razpor, mnogo jih je že iz stranke izstopilo. Posebno s Pasćem večina radikalcev ni več zadovoljna. Zaradi tega pa si že Pasć prizadeva, da bi postal regent, ker ministerski predsednik tako ne bode več dolgo.

Italija. Republikanci so sklenili, da se občnih volitev ne udeležijo. Zaradi tega se pričakuje, da se bodo volitve izvršile še precej mirno.

Nemčija. Znano je že, da je baron Sturm, nemški veleposlanik v Madridu šel v pokoj in na njegovo mesto pride pl. Radowitz, ki je bil sedaj veleposlanik v Carigradu. Prvega so menda odstranili, ker je bil preveč naklonjen knezu Bismarcku. Manj umljivo je pa, zakaj je baš pl. Radowitz prestavljen v Madrid. On je spreten diplomat in carigradsko mesto je očitno važnejše nego pa madridsko. Knez Hugon Radolin, nov veleposlanik v Carigradu, je baje dober diplomat. Jako olikan je in bogat. Bil je že dlje časa v diplomatski službi v Carigradu. Posebno je bil prijatelj pokojnemu cesarju Frideriku, kateri mu je dal knežji naslov. Poprej je bil grof. Za vlade cesarja Friderika je bil višji dvorni maršal. Po cesarjevi smrti je pa izstopil iz službe. Knezu Bismarcku, kakor vsi prijatelji Friderikovi, ni bil posebno naklonjen. Ker se je ta mož poklical na tako važno mesto, kaže, da v Berlinu nikakor ne mislijo več kedaj prejšnjega kancelarja zopet poklicati v službo.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 4. julija. O pripravljalnih odborih in shodih za prvi slov. kat. shod v Ljubljani poročali so uže gg. dopisniki z dežele v „Slovenca“, samo s Pivke do sedaj ni nihče omenjal v kakem listu o odboru ali kakem pripravljalnem shodu. Da ne misli svet, da pri nas o tej zadevi roke križem držimo, naj povem, da se je pri nas pripravljalni odbor ustanovil že 18. maja o priliki prijateljskega shoda v Slavini. Takrat so bili izvoljeni sledeči gg.: Matija Torkar, župnik košanski, predsednikom, Janez Savojc, župnik slavinski, podpredsednikom, v odbor pa g. Fran Groznik, vikar v Zagorji, gosp. Matej Pintar, duhovnik v Trnju in g. Matej Sitar, duhovnik v St. Petru. Ta pripravljalni odbor imel je dve seji, in sicer dne 29. maja v St. Petru in dne 26. junija v Trnju, pri katerih se je marsikaj koristnega

ukrenilo, glede kat. shoda ter jednoglasno sklenilo, da se napravi koncem meseca julija v St. Petru javni shod za Pivko. Opaža se zlasti zadnji čas tudi med našim prostim ljudstvom veliko zanimanje za katoliški shod, katero bo pa še veliko bolj rastlo, kolikor bolj bodo gospodje ljudem v tej zadevi oči odprli.

Vemo sicer, da se nasprotstva ne bo manjkalo, kakor drugodi, tako tudi pri nas, a to nas ne plaši; kajti v svesti smo si, da, ako delamo za kat. shod, delamo tudi za ohranitev najdražjih svetinj našega milega naroda: za vero in narodnost! — Bog daj, da bi se vendar tudi drugodi polegli razburjeni valovi prepira ter da bi vse stranke na tem shodu pokazale skrb in ljubezen do slovenskega naroda s tem, da se udeležijo tega shoda. Vspeh tega shoda bo gotov, ako bo v njem vladala edinost brez škodljive animoznosti. „Sloga jači, nesloga tlači!“

Z Goriskega, 30. junija. (Izrazi za novi denar; učiteljska konferenca v Sežani; „Nova Soča“ pa katoliški shod v Ljubljani. — Peronospera in trtna uš.) [Konec.] Učitelji sežanskega glavarstva so imeli dne 27. junija t. l. svojo letno učiteljsko konferenco, ki bi se po prvotni naredbi imela vršiti dne 28. junija, pa se je menda radi zapovedanega posta, kar je po hvala vredno, preložila na eden dan preje. Med ostalimi predmeti obravnavalo se je pri isti konferenci tudi o jako zanimivem in potrebnem predmetu: „Kako naj se goji v šoli ljubezen do materinščine, do rojstnega kraja in do domovine sploh.“ Jaz nisem mogel sicer navzoč biti, pa vem, da so ga naši domoljubni učitelji vsestranski in temeljito razpravljali tako s slovenskega kot avstrijskega stališča. (Ta naloga se ni mogla lani obravnavati zaradi prekratkega časa, kakor pravi vabilo k isti konferenci.)

Hrušč in trušč Komenskega je minol; ko bi bil ta heretik katoliški pedagog, gotovo bi ga današnje liberalno učiteljstvo z ložo vred tolikanj ne slavilo, kakor ga je. Menda se je to zgodilo, kakor pravi „Rimski Katolik“, po nagibu lože, da bi s tem se zadal udarec „nestrpnosti“ (?) cerkve. Ali menda je malokdo med njimi vedel, kaj je bil prav za prav Komensky za katoliško cerkev in za Avstrijo! Prekucuh jo bil v obojem pomenu, in vendar so ga učitelji slavili skoraj povsod.

Žalostno znamenje časa! Prav zanimivo nam Komenskega opisuje vsestransko in nepristransko zadnji „Rimski Katolik“, ki je marsikomu odprl oči, kam čika tako slavljenje z verskega in avstrijskega stališča. „Popotnikov koledar za učitelje leta 1892“ je prinesel tudi njega podobo in himno nanj. Čemu neki toliko ropota in šundra? V omenjenem koledarju je postavljenih deset pametnic ali pravil za življenje, od glasovitega dr. G. A. Lindner-ja, ki pa so večinoma polne stoičnega nekrščanskega duha, katerih poslednja (deseta) se glasi: „Ne upaj in ne obupaj“, kakor so že davno učili grški modrijani, stoiki zvali!

Naše učiteljstvo pa naj ima vedno pred očmi to, da ima vzgojevati mladino eminentno katoliškega naroda, da ne zaide v stran poti pri odgoji slovenske nežne mladine!

Za prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani se tudi mi primorski katoliški Slovenci zanimamo. To je pokazal v ta namen sklicani pripravljalni shod v Gorici dne 23. t. m. Tudi pri duhovski konferenci v Komnu se je o tem nekaj govorilo, da bodo šli iz komenske dekanije trije do štiri duhovniki na katoliški shod. Tem se bo gotovo tudi kaj laikov pridružilo, čeravno zadnja „Nova Soča“ z dne 24. junija t. l., šte. 26., katoliški shod v Ljubljani na prav šaljiv način prezira.*)

Po vsej pravici se je „Nova Soča“ zelo zamerila mnogim svojim naročnikom, kakor je slišati. Da so takšne razmere v slovenskem Primorju nezdrave, kdo tega ne vidi? Le čuditi se je, da — celó mnogi duhovniki tega ne uvidevajo. Spoznanje utegne sicer priti, pa bode morda že prepozno! Naj bi se v tem pač motil Vaš dopisnik!

Trta je po Krasu in Vipavskem še precej dobro pokazala, le vsled deževja se je po cvetju nekaj grozdja osulo. Ali strupena rosa poleg trtne uši je začela močno napadati vinograde po gričih in dolinah; zato biti vse s škropljenjem z modro galico, če ravno je težko dobiti delavcev, in še tisti so zelo dragi za našega kmetovalca, ker mu zemlja toliko v primeri nikakor ne nese niti v dobrih letinah. Zna-

*) V zadnji številki z dne 1. t. m. je „Nova Soča“ objavila dotični poziv. Op. vred.

čilno pa je pri tem napadanju strupene rose to, odkar in kedar tista napada trto, da ni videti niti slišati nobenega kričača-skržata (Cikade), ki se živi menda le od rose. Ker ga ta leta ni slišati cvrčati, je očitno znamenje, da je zanj res rosa strupena.

Na veselo svidenje pri shodu v beli Ljubljani!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. julija.

(Sklep šolskega leta) na višji gimnaziji bode zaradi mature dné 9., in na nižji 15. t. m. Pismena matura se je vršila od 13. do 18. junija, ustna se ima pričeti 11. julija. V prvo latinsko šolo se bode vpisovalo na obeh gimnazijah v nedeljo, 10. t. m., vsprejemna preskušnja pa bode dné 16. in 18. julija; druga pred začetkom prihodnjega šolskega leta.

(Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani) bode vpisovanje učencev, ki želijo v šolskem letu 1892/93 vstopiti v prvi razred, v nedeljo dne 10. julija dopoldne. Tukajšji učenci se morajo v spremstvu svojih starišev ali njih zastopnikov oglasiti osobno, s seboj prinesiti krstni list in obiskovalno spričevalo ter vplačati 3 gld. 10 kr. vsprejemnine. Vnanji učenci se morajo do navedenega dne oglasiti tudi pismeno, ako dopošljejo svoje dokumente in vsprejemnino; a morajo se ravnatelju osobno predstaviti pred pričetkom vsprejemnih izpitov. — Vsprejemni izpiti bodo dne 16. julija, pričenski ob 8. uri zjutraj. — Pripomni se, da ima prvi razred dva oddelka, v prvem je učni jezik nemški, v drugem pa slovenski.

(„Duhovski Poslovnik.“) zvezek drugi, je izšel in se razpošilja naročnikom.

(Utonil.) Pretečeno nedeljo popoldne je v Žumberku utonil 31letni Martin Ubank, dninar, domá v Dravljah nad Ljubljano. Napol se je žganja, nato pa v družbi drugih delavcev, ki zidajo novo sodnijsko poslopjo, šel kopat se v Krko. V norčiji je skakal pijan po jezu, tu se mu izpodmakne in pade v več metrov globoko vodo pod jezo. Vsi poskusi, da bi ga rešili, so bili zaman. Kake pol ure potem prišla je njegova žena z Gorenjskega ga obiskat, bilo je prepozno, dobila ga je že mrtvega. Zopet sad nesrečnega žganja, ki se tudi po Dolenjskem vedno bolj širi!

(Nesreča.) Dodatno se nam še poroča o nenadni smrti g. Adolfa Volavška, c. kr. davčnega pristava v Škofji Loki: V nedeljo je šel v družbi k sv. Joštu. Proti večeru se je vračal čez Podbrezje v Podnart. Ločil se je od družbe, šel po bližnjici skozi gozd, prišel do nekega kamnoloma ter padel čez skalovje v globočino. Našli so ga mrtvega pod pečino. Pokojnik je bil star 29 let, oženjen, vesten uradnik in spreten godbenik.

(Vojaške vaje v Postojini.) Od 17. do 18. avgusta bode pri Postojini zbrana 55. brigada, in sicer pešpolka št. 87. in št. 97., eskadron dragonskega polka št. 5. in divizija topničarskega polka št. 3. Od 29. avgusta do 7. septembra pa bode imela vaje 28. divizija pod poveljništvom podmaršala Schilhawkega vit. Bahnbrück, in sicer pešpolka št. 17., 87. in 97., lovska bataljona št. 20. in 31., dva eskadrona dragoncev, topničarska divizija št. 5. in sanitetni oddelek št. 8. Pešpolk šte. 87. bode nastanjen v Postojini, št. 17. v Hrašah, št. 97. v okolici.

(Nevarno bolan) je znani štajerski državni in deželni poslanec prelat Alojzij Karlon. Skoraj vsaka noč ga napada omedlevica. Zdravnik dr. Strupi mu je svetoval, naj se gre zdraviti v Karlove Vare.

(V Novem Mestu) je bil za župana izvoljen g. Fran Perko, za svetovalce gg. Adolf Pauser, dr. Schegula in dr. Poznik.

(Italijanska vina.) Naše vnanje ministerstvo je naznanilo italijanski vladi, da stopi v veljavo nova vinska carina dné 28. avgusta. Po pogodbi z dné 6. decembra 1891 znaša carina od italijanskih vin 3 gld. 75 kr.

(Dijaska in ljudska kuhinja) v Ljubljani razpošilja poročilo za XV. društveno leto. Društvo šteje 3 častne, 37 izvršujočih in 192 podpornih članov; dohodki so znesli 10.044 gld. 61 kr. Odanih je bilo 88.408 jedilnih porcij in 63.103 kose kruha. Brezplačno hrano je imelo 23 revnih dijakov. Premoženje znaša 4692 gld. 11 kr. Pred vsem je treba najhvaležneje spominjati požrtvovalnega delovanja častnih dam. Brez njihovega marljivega

in neumornega delovanja bi društvo sploh ne moglo dosežati svojega namena. Naj bi v svoji trudoljubivosti vstrajale tudi v prihodnje revnim dijakom in ubožnejšemu prebivalstvu v tolažbo in pomoč.

(V okrajni cestni odbor v Metliki) je bil izvoljen g. A. Prosenik kot načelnik in gosp. Fr. Gustin, kot namestnik.

(Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v sredo, 6. t. m., točno ob 8. uri zvečer svoje IV. in zadnje redno javno zborovanje s tem-le vspeedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Predavanje g. cand. iur. Silv. Domicelja. 4. Služajnosti. Lokal: „Zum wilden Mann“, Jakominigasse. Po oficijelnem delu prosta zabava, pri kateri udarja tamburaški in poje pevski zbor „Triglavov“. Gostje dobro došli! K obilni udeležbi vabi uljudno

ODBOR.

(Vabilo) k občenemu zboru podružnice sv. Cirila in Metoda „Pivka“ v Sv. Petru, kateri bode v nedeljo, 10. t. m., ob 4. uri popoldne v gostilni pri „Reškem mestu“ s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikov. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamezni nasveti. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Raznoterosti.

— Papeževa enciklika. Sveti oče pripravlja posebno encikliko do italijanskih, španskih in ameriških škofov v spomin štiristoletnice odkritja Amerike in v proslavljenje Kristofa Kolumba.

— Curiško pravosodje. Rimskokatoliški župnik v Curihu, Reichlin, je dobil od neke vdove v Sigmaringenu pismo, v katerem ga prosi, da jej pové, če njena hči služi pri poštenih ljudeh. Župnik jej je odgovoril, da hiša, v kateri služi hči, ni na najboljšem glasu, da jo naj kmalu od tam spravi. Vsekakor naj se pa to skrivaj zgodi. Mati je poslala pismo v Curih. Dotična gospodinja je pa proti župniku sedaj naperila tožbo zaradi razžaljenja časti, zahtevajoč, da se župnik kot obrekovalac kaznuje s triletno ječo in plačo 3500 frankov odškodnine. Župnik je pri sodišču dokazal več nelepih stvari od dotične hiše in sodišče ga je oprostilo zatožbe obrekovanja. Obsojen je pa bil, da mora zaradi razžaljenja časti plačati 300 frankov kazni, tožnici 200 frankov odškodnine in 50 frankov pa tožbenih stroškov.

— Roparski poglavar na Korziki, Antonio Bonelli, se je sam naznanil sodišču v Marselju. Ropar je bil od leta 1848 in že trikrat obsoljen na smrt. Prvi dve obsodbi sta že zastarele, tretja je iz leta 1880.

— Posvečevanje nedelj v Ameriki. Amerikanci so imeli mnogo pomislekov proti temu, da bi razstava v Chicagi bila odprta tudi v nedeljo. Naposled so sklenili, da bode razstava ob nedeljah odprta, ali zaprta bodo ta dan vsa gledališča in sploh vsi prostori za veselice. V razstavi pa ob nedeljah ne bodo tekli stroji. Poleg tega bode slednjo nedeljo v veliki dvorani v razstavi, v kateri je prostora za 15.000 ljudij, služba božja. Razstavna komisija je naprosila najslavnejše ameriške cerkvene govornike, da bodo propovedovali v razstavi. Nagrado za propoved je določila z 200 dolarji.

Telegrami.

Dunaj, 5. julija. Budgetni odsek je izročil predlog za doprski kip Herbstov pododseku šestih članov. Budgetni odsek je dal vladi absolutorij za računske zaključke 1886., 1887. in 1888. leta. Roser in tovariši nasvetujejo, naj vlada predloži načrt zakona o podpori za družine, katerih člani so po-

klicani k vajam. Najvišji zdravstveni svet je sklenil, storiti vse potrebne korake, če bi se kolera pokazala v Galiciji in Bukovini.

Budimpešta, 5. julija. Trgovsko ministertvo je zaukazalo sedemdnevno opazovanje vseh ladij iz ruskih pristanišč ob Črnem in Azovskem morju, dalje strogo preiskavo vseh ladij iz turških pristanišč.

Madrid, 4. julija. Zvečer so bili izgredi. Zaprli so 75 oseb, 15 žandarjev in 5 re-darjev je ranjenih, 7 oseb mrtvih.

Carigrad, 4. julija. Turška vlada namerja postaviti vojaške kordone, da zabrani kolero.

Umrli so:

2. julija. Elizabeta Perne, zasebnica, 48 let, Gradišče 16, jetika.

Tu je:

3. julija.

Pri **Maliču**: Jakše, Kaplus, trgovec; Pluhacek, potovalec, z Dunaja. — Reisser, Medar, Soltman, Regula, poročniki; Kleinwächter in Matez, jednoletna prostovoljca, iz Gorice. — Globočnik, notar, iz Vel. Lašič. — Athanarkovič, nadporočnik, iz Banjaluke. — Mravljag iz Kranja. — Fröhlich iz Kamnika. — Winterhalter iz Maribora. — Schleimer iz Kočevja. — Weiss iz Siska. — Rossi, trgovec z lesom, iz Trsta. — Brugger iz Pliberka. — Gaischeg, inženir, iz Gradca. — Kauscheg, inženir, iz Novega Mesta.

Pri **Stonu**: Guttman, Böhm, trgovec; Lotties, Lellewer, Günther, Neuburg, z Dunaja. — Kundič iz Opatije. — pl. Jahn, major; Mollik, Hamböck, poročnika; Brniza, nadporočnik; Hentke, stotnik, iz Gorice. — Wortman z Beke. — Muri s soprogo s Koroškega. — Reissaus in Aney, trgovec, iz Trsta. — Seidler, s soprogo iz Lyona. — Malli, tovarnar, iz Tržiča. — Ambrosch iz St. Vida. — Mayer, tovarnar, iz Gradca. — Ochs, trgovec, iz Prage. — Arenstein, Hainer, Stern, trgovalci, iz Zagreba. — Globočnik, trgovec, iz Kranja.

Pri **Jutnem kolodvoru**: Schachner, nadinženir; Vodnik; Schepitz; Benigher, iz Trsta. — Kerlič, trgovec, iz Nove Gradiške. — Kornmüller iz Kastve. — Špirt iz Lesec.

Pri **avstrijskem caru**: Ivančar, Burger iz Gradca. — Gorenčan iz Rateč. — Kostanjevec iz Vipave. — Zupane iz Postojne. — Achačič in Theuerschuh iz Tržiča. — Šumi, profesor, iz Nikolajevga.

Pri **bavarskem dvoru**: Peer iz Hall-a. — Micoffi iz Artegne. — Höfferer s Koroškega. — Brož iz Kolina.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v bud.
opazovanja	razlomka v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. jut.	739.6	16.0	sl. svzh.	jasno	
4 2. u. pop.	738.1	27.6	sl. zapad	"	0.00
9. u. zveč.	738.2	20.4	sl. jzap.	"	
Srednja temperatura 21.3°, za 2.4° pod normalom					

Tržne cene v Ljubljani

due 2. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 80	Špoh povojen, kgr.	64
Rež,	5 80	Surovo maslo,	72
Ječmen,	4 40	Jajce, jedno	2 1/2
Oves,	2 75	Mleko, liter	10
Ajda,	5 90	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	4 71	Telečje	54
Koruz,	4 60	Svinjsko	64
Krompir,	2 86	Koštrunovo	38
Leča,	12	Pisaneč	45
Grah,	10	Golob	17
Fižol,	9	Sen,	1 78
Maslo,	86	Slama, 100 kgr.	2 14
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 50
Špoh svež,	56	meška,	4 50

Dunajska borza.

Dne 5. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	112 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996 " — "
Kred. tne akcije, 160 gld.	314 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 50 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 68 "
Nemških mark 100	58 " 65 "

Dne 4. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 25 "
Zastavna pisma avstr. ovr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Kolarje

iz grolic, z ličnim usnjem obšite, podvlika iz usnja, prsa iz črnega kachemira, izdeluje in priporoča prečastiti duhovščini

Henrijeta Leyfried,

učiteljeva soproga, pri sv. Ani slov. gor., pošta Mureck, na Stajerskem.

Mnogo pohvalnih pisem od visoko nameščenih gospodov duhovnikov leži na razpolago. 309 1

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 47

zobozdravnik

(6)

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Zaloga Karola Giani-ja umetnih vezenin in tkanin

Fellinger
in
Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Göttweigerhof,

priporoča visč. duhovščini cerkvene zastave, baldahine, kazule, dalmatike, pluvijale, vela, monštrance, kelhe, kadilnice, altarske svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, steklene in bronaste cerkvene lestenice v vseh oblikah in slogih. Paramenti pošljejo se na zahtevanje na ogled.

Skoro stoletni obstoj naše trdnje, ki je na dobrem glasu, jamči za njeno solidnost.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto. 60 20-15

Primerno darilce!

Kalan:
POVESTI,
slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

II. zvezek

izšel je ravnokar ter se dobiva v „Katol. Bukvarni“ in Tiskarni komad po 20 kr., po pošti 23 kr.

Primerno darilce.

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnih priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta promese

cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in kolek 50 kr.

Glavni dobitok 300.000 gld. av. velj.

Žrebanje že dne 1. avgusta!

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I. 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 151.

V Ljubljani, v sredo 6. julija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 5. julija.

Spinčičeva zadeva.

V današnji seji je bilo najprej rešenih nekoliko nujnih predlogov glede državne podpore vsled uim, potem se je pričela razprava o Pacakovem predlogu glede odstave poslanca Spinčiča od c. kr. profesure. Čudno naključje je nanese, da se ta reč danes obravnava v državnem zboru in pri državnem sodišču, in da se dr. Pacak, ki je sprožil samostalni predlog, zaradi neke smrti v svoji rodovini ni mogel vdeleževati današnje seje. Namesto njega vtemeljeval ga je dr. Herold, ki je v dolgem, burno odobranem govoru dokazoval, da se je krivica zgodila poslancu Spinčiču in da se mora cela zbornica potegniti za čast in pravico njegovo.

Za njim je govoril dr. Kramar, ki je zlasti hudo prejemal ministra Gautscha in ga primerjal generalu Boulangerju.

Minister Gautsch je opravičeval svoje ravnanje, češ, da ni on ničesar zadolžil, ampak le izvršil sklep disciplinarnega senata. Pernerstorfer je ostro grajal vlado, rekši, da se je tudi v tem slučaju udala ogerski vladi, Zucker pa je s pravne stališča dokazoval, da je treba poslance, ki so v državnih službah, varovati tudi proti disciplinarnemu preganjanju. Bareuther je v imenu svojih tovarišev nemških nacionalcev, javil, da je to poseben slučaj kabinetne justice, kateri mora cela hiša oporekati. Lueger je zlasti zavračal učnega ministra Gautscha, ki je še enkrat poprijel besedo in odločno zanikal, da bi se bila vlada v tej zadevi udala ogerskemu vplivu, ali da bi bil imel kateri klub z njo kaj opraviti.

Govoril je še minister Schönborn in zagovarjal disciplinarno oblast proti državnim uradnikom, potem so sledili razni dejanski popravki, izmed

katerih je omenjati tržaškega poslanca Stalitzza, ki je trdil, da so Tržačani dobri avstrijski rodoljubi. Enako je trdil Bartoli glede istrskih Italijanov, češ, da so boljši patrijoti kakor Hrvatje. Obema je prav dobro odgovarjal Lueger, da njuni trditvi nič ne veljata. O rodoljubju Tržačanov so se pričeli državni poslanci, ko so se vdeležili pred nekimi leti krsta nove ladije v Trstu, glede Istre pa celi svet vé, da jo zavedni Italijani prištevajo k Italiji irredenti. Pri glasovanju bil je predlog Pacakov enoglasno v preiskavanje in poročanje izročen imunitetnemu odseku.

Na vrsto je prišlo še tretje branje stavbenih obrtov, ki so bili sprejeti s 149 glasovi proti 131. Proti njim so glasovali poljski, češki in konservativni klub, za nje pa nemški liberalci, antisemitje in nemški nacionalci, ki od gospodske zbornice pričakujejo, da spremeni zakon po njihovih načelih.

Rešena je bila še postava o prometu z efekti, katero je bila gospodska zbornica nekoliko spremenila, potem je podpredsednik Chlumecy ob 3/4. uro sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za jutri ob 10. uri popoldne.

Lux in tenebris.

Kakor znano, šel je naš plemeniti in pobožni vladar na dan sv. Rešujega Telesa na čelu nadvojvod in drugih članov cesarske rodovine, z ministri in visokimi državnimi dostojanstveniki razne vrste koj za dunajskim nadškofom, ki je nosil sv. Rešnje Telo, in s tem dal svojim podložnikom prelep vzgled.

V žalostnih naših sedanjih razmerah je le-to javno izpovedovanje katoliške zavesti od našega vrlega vladarja svetla luč, koja nam daje poročstvo, da si naša država vendar v kljub raznim liberalnim napadom hoče in mora ohraniti svojo podedovano vero. Ne moremo dovolj poudarjati tega momenta,

ker se včasih o krščanstvu naše države v političnem oziru dvomi in ker nekrščanski življi skušajo dobiti nadmoč.

Ako vso politiko dobro opazujemo, ne moremo tega tajiti, da krščansko ljudstvo avstrijsko nima, žalibog, v oziru političnem, narodno-gospodarskem in socijalnem nobenega uzroka, da poje zmagovalne himne.

Od zunaj se zdi, da je vse v redu; nimamo sicer v Avstriji nobenega javnega kulturnega boja, akopram je na Ogorskem že takorekoč napovedan. Tudi duhovniki se ne zapirajo v ječe in lahko izvršujejo svoje cerkvene dolžnosti, ne da bi se jim bilo treba bati državnega pravdnika.

So celo ljudje, kateri so s sedanjimi na videz konservativnimi razmerami v Avstriji popolnoma zadovoljni, zato, ker se čutijo na solcu vladne prijaznosti proste in ne gledajo v prihodnost. Toda le navidezni mir nas ne sme varati; položaj ni vesel in od uresničenja pravičnih želja in zahtev krščanskega ljudstva smo bolj oddaljeni nego prej. Stranka, katera bi prav za prav imela biti strankavoditeljica, stranka, koja je v pravem pomenu besede patrijotična in podlaga države, stranka namreč katoliško-konservativna — ta nima niti tega najmanjšega uzroka, da se veseli sedanje situacije. Ona nima več te veljave in njeni zastopniki v državnem zboru so dolžni vsled nesrečnih klubovnih razmer vlado poslušati in morajo gledati z zavezanimi rokama, kako se jim zemlja udara pod nogami. Krščanski socijalisti, kateri hrepenijo po neodvisnem delovanju, niso „zgoraj“ priljubljeni in njihovo delovanje se na razne načine ovira. In nesrečni narodni spori tudi močno ovirajo zjedinjenje krščansko mislečih življev, kojih je v vsaki deželi dovolj; in vendar tako zjedinjenje je povsem neobhodno potrebno. Narodne koristi se večidel več cenijo, nego koristi cerkve in objednem tudi nego koristi države; in to je tudi uzrok, da se še dozdej ni ustanovila

LISTEK.

Popotni spomini.

Zapisal Fr. F.
(Dalje.)

S tega griča je kaj lep razgled na staro in novo mesto — pa dalje tja po morju in bližnjih otokih. Nekako posebnega vpliva je pogled na gorostasne razvaline starega amfiteatra, pa na ladije v vojnem pristanišču! Cela zgodovina, pomorsko bojevanje starih Rimljanov, čudežni napredek v tehniki v zadnjem stoletju, vse raznobarvene podobe se hitro vrsto v duši druga za drugo. Zdi se nam, kakor da bi odmeval od desne sém trum množice, ki hiti v gledišče, in sedaj pa sedaj se razleže zategneno tuljenje divje, lačne zverine, ki čaka ubogega plena, da pokropi beli pesek z rudečo krvjo mogoče nedolžne žrtve; od desne pa se čuje zvonki glas četovodje, ki velevala čilim, krepkim pomorščakom, ki slušajo njegova povelja ter se gibljejo kakor enojna celota.

Ko sva dospela zopet nazaj v mesto, pričelo se je mračiti. Dnevna vročina je ponehala in na obrežju pred vojašnico in ondrotnimi hoteli je kar mrgolelo ljudstva.

Posebno mnogo jih je bilo pred vojašnico. Kar naenkrat se začuje godba — z glavnega trga pride

bakljada in vso ljudstvo jo udere za njo. Morala sva tudi mi dva — volens nolens — v to živo reko, katera se je valila po celem mestu, ustavila se pred mestno hišo, zaigrala cesarsko pesem, potem se pa zopet vrnila pred vojašnico.

Tu je bil prekrasen prizor. Vse ladije so bile razsvetljene, da je kar migljalo samih lučic. Po luki so se vozili čolni, okrašeni z balončki in lampijoni.

Sredi med njimi je pa plul mal parnik, na katerem je svirala godba, koje glasi so se tako skrivnostno topili in odmevali ob lahko pluskajočih valovih. Nebo je bilo posejano z neštevilnimi zvezdami, kakor da bi tekmovalo s človeškimi napravami. Sredi med sestrami pa je plula srebrna luna ter zadovoljno zrla na vesele zemljane, ki so kakor razposajeni otroci tekali okrog ter se radovali zemeljske sreče — lahke pene, katere odnese slednji pihljaj.

Dolgo časa sva stala nemo, občudovala ume talne ognje in prisluškovala harmoničnim glasom godbe. Ko so se porazkropili čolnčki, potihnila glasba, prašala sva se, zakaj to, komu ta čast.

Še le po nekolikem ugibanju sva se domislila, da je slovalo mesto Pulj poroko cesaričinje Marije Valerije z nadvojvodo Franciškom Salvatorjem.

Drugo jutro ob šestih smo zopet odpluli dalje ob obrežju proti Trstu. Obrežje je tudi na tej

strani dokaj klečevito in prav jasno kaže, da je sosed skalovitega krasa.

Vožnja je bila zjutraj zelo prijetna. Lahen vetrič je zibal male valčke in plapolal z zastavo, ki se je vila vrhu jamborja. Nad vodo so se vozile neke vrste rac, ki so se zdaj pa zdaj potapljale za svojim plenom v morje, katero so zlatili jutranji žarki mladega solca, potem pa se zopet štopotaje dvigale in bežale pred ladijo.

Da sem bolje videl po morskem planjavi, ki se je izgubljala polagoma v megleni zavesi precej gostega sivorja, in na suho zemljo, kjer so se dvigali griči, sela, vasi in mesta, pa se zopet pogubljali za nami, šel sem na vzvišen prostor h krmarju, ki je sloneč ob ograji držal za kolo ter je vrteč vodil ladijo in dajal povelja po doglašalu kurilec in strojevodji, ke dar je bilo treba počasneje ali hitreje voziti ali ladijo ustaviti.

Krmilo je namreč po mnogih sestavljenih navorih, škripcih in verigah v zvezi s tem kolesom. Tu sem sedel na klop poleg velikega kompasa ter vedno zrl okrog.

Prvo večje mesto, kjer smo se ustavili, je bilo Rovinj. Za preseljevanja narodov je bil ta kraj na malem otoku — Monte Rosso, še le pozneje se je polagoma spojil otok s celino. Hribec, ki se dviguje iz morja, se sedaj ne zove več Monte Rosso, ampak

velika krščanska stranka v Avstriji, ki bi imela večino v državnem zboru in koja bi blagodejno vplivala na državne razmere.

Nemčija, katera je z večine protestantska, ima v svoji sredi veliko katoliško stranko, katera si je dobila ugled in vpliv; katoliška Avstrija še dozdaj take stranke nima. Tudi se ni čuditi; saj tega, ki jo je hotel ustanoviti, so zasmehovali in takoj v začetku je bilo njegovo delo uničeno. Tudi tega ne smemo prezreti, da so se na „umeten način“ odvajali konservativci in krščanski socialisti, dočim te dve stranki imata v svojih naporih vendar isti namen! Se mogoče ni bilo, da bi se vsi avstrijski katoličani zjedini v vprašanju verske šole, tako, da je cela stvar zaspala v kljub energičnim besedam škofov.

A četudi ni notranja sedanja politična situacija v Avstriji vesela, četudi se kapitalistični liberalizem vedno bolj širi, vendar ne smemo se udati politiki malodušnosti in pesimizma. Krščansko ljudstvo v Avstriji ne sme obupati, ako bi i sedanja vlada zmirom bolj in bolj se pomikala na levo ali pa, ako bi tudi poslanci ne storili svojih dolžnosti.

Gotovo pride doba, v kateri se bodo katoliško ljudstvo iskalo in v kateri se bodo njegove želje po pravici izpolnile. Liberalizem ne prinaša državi nobene sreče, sam si kopije svoj grob; iz socialnih globočin poraja se nezadovoljnost delujočih slojev in oglašja se vedno glasneje; v ljudstvu samem godi se vidno preustvarjanje hirajočih političnih strank. Krščanske ideje zagovarjajo razna znamenja dobe. So dokaj važna in silijo merodajne kroge, da krenejo na drugo pot. Bode in mora biti drugače. Kadar bode liberalizem ob svojo moč in kadar njegova dela razpadejo, potem bodo večno resnična krščanska načela obveljala in pokažejo nam, da so dozdaj hodili po poti pogubni, in potem bode krščanska močna stranka dobila svojo veljavo, ker ona je najtrdnjše podpora monarhije. Ta doba pride enkrat gotovo, in to nam daje upanje boljše bodočnosti.

Svečan.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. julija.

Notranje dežele.

Prememba tiskovnega zakona. Pododsek za premembo tiskovnega zakona se je izrekel za Jacquesove predloge. Vladni zastopnik ni bil odločno proti odpravi kolka, ali on ne vé, kako bi država nadomestila odpale dohodke. On je za to, da se kolek določi po velikosti lista. Po tem bi bili manjši listi prosti kolka. Proti taki premembi so se pa izrekli levičarji in Mladočehi, ker bi se davek od manjših listov zvalil na večje. Levičarji se seveda bojé, da bi se dunajski židovski listi preveč ne obdačili. Mladočehom so pa „Narodni Listy“ pred očmi.

Vrejenje valute. Ogerski finančni minister Weckerle je bil te dni na Dunaju in se je z ministrom Steinbachom posvetoval o nekaterih premembah valutnih predlog, kakor je sklenil odsek avstrijskega državnega zbora. Oba ministra sta se o vsem lahko sporazumela. Poročevalec valutnega odseka je že izdelal svoje poročilo in ga predložil odseku. V ponedeljek se pa začne valutna debata

in bode trajala do 23. t. m., ako se kaj posebnega ne prigodi. V tem času bode tudi volitev delegatov. Ko bodo valutne predloge rešene, pojde avstrijski parlament na počitnice.

Moravsko. V Velikem Bitešu je poslanec Fanderlik poročal svojim volilcem o svojem delovanju v državnem zboru. Največ je govoril o sedanjem položaju. On pripravi, da bi bilo skupno delovanje vseh čeških strank koristno, ali Mladočehi nečejo o tem skupnem delovanju ničesa slišati, ako moravski poslanci ne gredo v opozicijo. To bi pa bilo za moravske Čehe jako slabo. S tem bi zgubili vso zvezo z ostanki prejšnje desnice. Dolžnost moravskih poslancev je, krepiti ostanke nekdanje desnice in s tem slabiti sedanjo pozicijo zedinjene leve. Češki poslanci z Moravskega bodo vedno delali na to, da se moravski Čehi znebó nemškega gospodstva. To je pa mogoče, če imajo nemške konservativce, Poljake, češke veleposestnike in Jugoslovane na svoji strani. Vsi zborovalci so bili zadovoljni s poslančevimi pojasnili in predsednik je izrekel govorniku zahvalo.

Schönererjanci so v nedeljo imeli shod v Penzingu pri Dunaju. Na tem shodu so posebno zabavljali proti židom in levičarjem sploh. Praško kazino so nazivljali židovski zbor. Obsojali so hrupne veselice v proslavo cesarja Josipa II., ker take veselice prirejajo le židje in pa odvjetniki. Kmetje so pri njih za stafažo in židom v posmeh. Posebno so pa proslavljali kneza Bismarcka, ki je Nemce učil sebičnosti v narodnem oziru. Dvakrat so peli „Die Wacht am Rhein“. Sploh je shod preveval pravi pruskonomški duh.

Ogersko. Govor kneza primasa Vaczary-ja je odobrvala velika večina ogerske gorenje zbornice. Učni minister se je izjavil proti primasovemu tolmačenju zakona iz 1868. leta. Skof Schlauch je pa izjavil v imenu vseh ogerskih škofov, da se škofi ne morejo zadovoljiti, ako se vsaj toliko ne dovoli, kakor je zahteval primas.

Vnanje države.

Bolgarija. Pravda proti morilec ministro Belčeva je že precej pojasnila, da so Rusi pri tem imeli roko vmes. Posebno zapiski nekega Mifarova obsegajo mnogo zanimivega. Grof Ignatjev in pa Aristov sta vedno dopisovala z bolgarskimi zarotniki. Zatoženci trdijo, da so Rusi, s katerimi so občevali, le privatne osebe, ali vsakdo dvomi, da bi bivši minister Ignatjev bil popolnoma privatna oseba in bi ne imel nobenih zvez z vlado. Seveda naravnost minister Giers ne bode občeval z zarotniki. V zapisnikih so navedene celo nekatere svote, katere so dobili zarotniki. Toliko je že pojasnjeno, da so mislili odstraniti ne le Stambolova, temveč tudi kneza in da je Rusija dajala denar, da so izdajali puntarski list „Deveti Avgust“ le z rusko denarno pomočjo.

Norvegija. Kralj je že pismeno odgovoril predsedniku državnega zbora, da zakona o osnovi norveških konzulatov ne bode potrdil. Nadalje pravi kralj, da ni še nikomur naročil sestaviti nove vlade. Razpor mej kraljem in parlamentom je sedaj gotov. Nova vlada bode morala zbor razpustiti, ker v sedanjem ne dobi nobena vlada večine, ki ni za osnovo norveških konzulatov.

Anglija. Začetek volitev je za Gladstona jako ugoden. Njegovi pristaši so dobili od 61 negotovih mandátov že 11, konservativci pa le tri. Konservativni listi so jako poparjeni zaradi prvih uspehov liberalcev, ker bode izid prvih volitev gotovo vplival na poznejše volitve. „Daily News“, glasilo Gladstonovo, pa misli, da liberalci gotovo dobé večino, sedaj je le to še vprašanje, kako velika bode ta večina.

Izvirni dopisi.

Z Blok, 5. julija. Dne 26. pr. m. je bilo v naši župnijski cerkvi oznanjeno, da bode 29. junija t. l., na praznik sv. Petra in Pavla, popoldne posvetovanje in razgovor o nameravane prvem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani. V ta namen se je zbralo določeni dan po dokončani popoldanski službi božji lepo število mož na prostoru pred cerkvijo. Prečastiti gospod Janez Kaplenek, knezoškofski svetovalec in župnik, je razložil poslušalcem namen katoliških shodov sploh, zlasti pa je še poudarjal potrebo prvega katoliškega shoda v Ljubljani. V svojem jedernatem govoru je gospod govornik kratko, a lahko umljivo, z živo prepričevalno besedo razpravljal vsa pereča vprašanja in razmere sedanjega časa.

Izvrsten govor je bil zaključen z glasno odmevajočimi živio-klici na papeža, cesarja, škofa in na vrli osnivalni odbor za prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani. Izvoljenih je bilo 15 zavednih in značajnih mož, ki bodo vse potrebno ukrenili, da bode naša župnija častno zastopana pri prvem slovenskem kat. shodu v Ljubljani.

Dne 4. julija dopoldne je pogorela hiša gospodu Janezu Intihar-ju, c. in kr. nadporočniku v pokoju in posestniku v Skrabčem. Cela vas je bila v veliki nevarnosti, ker so poslopja tako skupaj postavljena. Ker je pa sapa v nasprotno stran pihala, posrečilo se je vrlim gasilec, ogenj kmalu udušiti. Pri gašenju se je posebno odlikoval gospod Franjo Modic ml. iz Lahovega. Pogorelec je bil zavarovan. Kako je ogenj nastal, še ni gotovo.

Iz Želmlj, 1. julija. Poročalo se Vam je že o naših občinskih zadevah. Sprejmite še nekaj pojasnil. Na dotični ugovor zaradi občinske volitve nismo dobili še nobenega odgovora. Vendar pa je potrebno v tem oziru kaj ukreniti, ker občinski zastop v sedanji sestavi ne more vspešno izvrševati svojih dolžnosti.

Že dve leti je minulo, ko je šel jeden občinski svetovalec v Ameriko, in njegovo mesto je še vedno prazno. Tudi število odbornikov ni polno. Zato bi bilo prav in potrebno, da bi se popolnil, oziroma obnovil naš občinski zastop.

Velika napaka je v našem kraju, da sme vsak krčmar napravljati godbo in plesišča brez dovoljenja županovega. Prepogosto se pleše in popiva, ker sedanja mladina se malo briga za lepe nauke svojih učencev, temveč zapravlja trdo prisluženi denar. Ob pohodeljkih se taki rogovileži navadno kislo drže, zaspani so in zmršeni, namesto da bi pridno delali.

Gospodje duhovniki pri vsaki priliki svaré mladino in stariše, a vse malo pomaga. Vsléd tega pa vedno rastejo dolgovi, kmetije pašajo vsléd zapravlivosti in vedno večjih davkov.

Dolžnost je torej županova, da se v tem bžiru stori potrebno in zabrani nerodnosti, kolikor je v njegovi moči.

Da se večkrat gleda skozi prste, krivo je to, ker so v občinskih zastopih mnogokje tudi taki

po lepi cerkvi, posvečeni sv. Evfemiji, Monte di St. Enfemia.

S terase pred božjim hramom je kaj lep razgled po mestu, luki na obeh straneh polotoka in po listnatih sosednih gričih. Vrh zvonika stolne cerkve pa stoji mogočen kip svete Evfemije z vencem od vinske trte in palmovo vejico v roki.

Nekoliko severno od Rovinja smo pluli ob ustju precej dolgega zaliva — Canale di Leme. V koncu je jama s kapniki, katero nazivljejo po sv. Romualdu, ki je baje v njej živel kot puščavnik.

Za nekaj časa se je pokazalo zidovje poreško in kmalu smo zavili mimo velike vojne ladije, ki je stala pred vhomom v luko proti mestu. Uprav tedaj so zasedli mornarji dolg čoln, prijeli za vesla in na kapitanovo povelje vsi na jeden udar zavesljali, da je šinila lahka ladjica po bliskovo proti kraju. Tu so izstopili ter odšli v vrsti v cerkev, kjer je maševal milostljivi škof za zgoraj omenjena mlada poročenca.

Na kratkem molu je bilo nagromadenih precej polovnjakov vina. Gledal sem torej, kako bodo nakladali, ter sem se res moral čuditi praktični uredbi.

Poreč je kaj staro mesto ter ima še ostanke iz rimske dobe. V srednjem veku je bilo pod oblastjo Benečanov. V prvi polovici sedemnajstega stoletja je

pa razsajala tudi kakor v Pulju strašna kuga, ki je pobrala malo da ne vse prebivalce. Le s silo so morali pritirati poznejše našeljence Kandiste in Morlake.

Najzanimivejša stavba celega mesta je gotovo prastara cerkev, katero je pričel zidati cesar Justinijan 543. l.

Ko je bilo vse naloženo, klical je parnik s hrupnim glasom potnike in kmalu smo zopet odrinili dalje. Ko smo prišli iz luke, prikazali so se od severa štirje veliki parniki, ki so precej daleč od kraja pluli proti jugu. Videti je bilo, da niso kaj daleč. Toda pluli smo si nasproti dobro uro, predno smo se srečali. Tedaj pa so mahali in pozdravljali na obeh ladijah, kakor bi bili najboljši znanci. Toda to je baje le takov običaj.

Ko smo pustili za seboj Novigrad, objadrali „Punte di Salvore“ ter se nekoliko minut ustavili v kaj lepem Piranu, zagledali smo pred seboj tržaško obrežje. A kmalu nam je zopet izginilo, ker smo šli v luko kopersko. To mestice je najbolj prijazno izmed vseh drugih primorskih mest v Istri. Nad mestom se dviga mala trdnjavnica — sedaj jetnišnica — za mestom se pa vspenja pridno obdelano obrežje z bujnim zelenjem in vinsko trto.

Kakor je bila usoda in gospodarji tega mesta različni, tako se je preminjevalo tudi ime. Rimci so

je zvali Egido; v 6. veku so jo pa prekrstili v Justinijanopol, na čast bizantinskemu cesarju Justinu II. V 13. stoletju je pa dobilo — kot sedež mejnega grofa — ime Capo d'Istria, ki se je ohranilo do danes.

Mesto je ohranilo precej benečanski značaj. Kakor pri Rimcih forum, tako je bil pri Benečanih glavni trg pravo mesto gibanja, vrvenja in življenja. Tu je bila tudi sodnijska dvorana, loggia, katera je še ohranjena pa pretvorjena v kavarno. Sežidana je v romansko-gotskem slogu, kakor je mnogo stavb po Zgornji Italiji, kjer se je vršil nekaj prehod iz romantike na gotiko.

Vže je bilo poludne in pričeli smo gledati po kosilu. „Piccolo“ je začel raznašati pbsameznikom juhe, katero je postavil in žival vsak, kjer mu je bolj ugajalo. V spodnje prostore ni hotel nihče zaradi prevelike vročine. Tudi midva sva si naročila skromen obed ter postavila krožnike na pedan širok ladijin rob. Lahko si je torej predstavljati, kako mirno plove ladija, da se juha ni razlila.

Bolj ko smo se blížili Trstu, bolj je bilo vroče. Veter, ki je pred pihal, je čisto utihnil. Tudi jednakomerne vožnje sem se bil že naveličal, da sem zelo zaželel, da spet stopim na trda tla.

(Dalje sledi.)

krčmarji, ki imajo radi godbo in ples. Naj bi torej višja oblastva bolj strogo gledala možem na prste v tem oziru; vsakdo, ki ljubi mir in red, bode jim hvaležen.

Sadja pri nas ne bode skoro nič. Ljudje sploh premalo storé za sadjerejo, in vendar sadje prebivalstvu mnogo odleže.

Mnogo škode nam delajo tudi zajci, ki ogledajo in uničijo vse mlado drevje. Vrane so nam populiše mnogo koruze, tako, da so jo morali mnogi na novo saditi.

Minolo zimo je šel neki tukajšnji posestnik v gozd po drva. Ko pride v reber, zapazi lisiče stopinje ter se prepriča, da je lisica padala na vsaka dva sežnja. Pri nekem štoru zapazi kós mesa, vrže ga na stran in gre na svoje delo. Ravno tam so pozneje grabili listje, s katerim so doma nastlali prašičem. Vsi trije prašiči v istem hlevu so v četrte ure poginili in posestnik je bil ob 100 gld. Posestnik sodi, da je bil z listjem v hlev zanesen oni strup, kateri logarji mečejo lisicam.

Mi menimo, da se veliko preveč zgodi v varstvo lova na škodo kmetovalcem. Lov je večinoma le gospódi za kratek čas, nam pa v kvar.

Iz Bele Cerkve. dné 2. julija. Binkoštni ponedeljek in tretjo binkoštno nedeljo praznovali sta se v Beli Cerkvi dve posební slovesnosti. Binkoštni ponedeljek je bilo v čisto od zunaj in znotraj prenovljeni in deloma prezidani, z novim cementnim tlakom, z novo obhajilno mizo itd. preskrbljeni farni cerkvi, blagoslovljenje velikega novega oltarja in novega stranskega lurske Matere Božje. Oba blagoslovila je domači gosp. župnik z asistencijo treh velečast. gospodov.

Izvrstno govoril je slavnostni govor šmarjetski g. župnik. Krasno petje vodil je pa s svojimi pevkinjami in dvema sedmošolcema šmarjetski g. nadučitelj Gebauer. Torej naj velja vsem, koji so na katerikoli način pripomogli k povelčanju dneva, najtoplejša zahvala.

Pozabiti se ne sme tudi mojster in pozlatar g. Janez Poglajen iz Bele Cerkve, kateri se je pri našem velikem oltarju, kakor že tudi drugod, izkazal pravega mojstra za taka in enaka dela, zatoorej zasluži v polni meri naše vsestransko toplo priporočilo. Takega zlatenja in marmoriranja, kakoršno je njegovo, pač ne umeva vsakdo. Lurska Mati Božja pa, kakoršne pač ni daleč na okrog, je iz friburške sloveče umetniške šole za kiparstvo in malarijo v Badenu.

Se neprimerno impozantnejša je bila sv. birma v Beli Cerkvi. Cerkev, kakor rečeno, od zunaj in znotraj prenovljena, je bila jako ukusno in bogato nakličena, oltarji pa z dragimi šopki in venči iz umetnih cvetlic.

Iz zvonika je vihralo osem po pet, šest in deset metrov dolgih zastav. Istotako so vihrale iznad župniške strehe tri velikanske zastave. Pred cerkvijo in okoli nje je bilo postavljenih veliko večjih in manjših smrek z večjimi in manjšimi raznovrstnimi zastavami.

Istotako so bile sosedne hiše, posebno pa Majzeljnova, jako ukusno z zelenjem okinčane. Slavolokov vseh bilo je v naši fari 17. Pred cerkvijo, okoli nje in do župnišča je bila od smreke do smreke napeta vrstica, na katero so se za večerno razsvetlavo obesili mnogostevilni in raznovrstno barvani in narejeni balončki, naročeni z Dunaja. Tudi druge hiše imele so take balončke, posebno Majzeljnova večje število. Za razsvetlavo lin na zvoniku je na žici obešenih bilo 50 svetilk. Tudi kresovi so stali pripravljeni za večerno razsvetlavo.

Dné 25. junija je bila sv. birma v St. Jerneju, odkoder so prevzvišeni na večer prišli v Belo Cerkv, da bi tam prenočili in v nedeljo, 26. m. m., delili zakrament sv. birme. Kmalu po 4. uri popoldne se zbere banderij 20 jezdecev, župan s soseskimi odborniki, šolska mladež s cerkvenima zastavama, domači in šmarjetski g. župnik in veliko drugih ljudi, koji so šli za jezdeci z zastavami v rokah v Drago pred most čakati preljubljenega vladiko. Kmalu sta se bila na sprejem pripeljala kmalu tudi mil. g. prošt Peter Ufh in preblagorodni g. novomeški okrajni glavar vitez Vesteneck. Ob polu 7. uri zasliši se strel, koji je naznanjal, da se ekselencija bližajo. Prevzvišeni stopijo iz kočije, in najprvi pozdravi jih mil. g. prošt, za tem domači župnik, prebl. g. okr. glavar, g. župan, in nato poprime učenka Antonija Majzelj besedo in nagovori pogumno v daljšem lepem govoru premil.

gosp. knezoškofa in mu podá prehrasen, dragoben šopek cvetlic.

Po zahvali mil. g. vladike gremó vsi pričujoči sparoma za banderijem jezdecev med gromovitim pokanjem topičev naravnost v cerkev.

Zvečer je bila Bela Cerkv lepo razsvetljena, posebno pa pokopališče, koje leži okoli cerkve, je bilo vse v balončkih. Istotako krasno razsvetljen bil je tudi zvonik.

Prevzvišeni so si ogledali razsvetlavo in kresove, koji so se tudi isti večer zažigali. Drugi dan je bila sv. birma. Birmanih je bilo 558 otrok. Popoldne ob 3. uri so se odpeljali prevzvišeni, spremljani zopet od banderija jezdecev, do meje fare v Šentpeter, kjer so zopet birmovali. Prevzvišeni so si povsod sreča vseh takoj pridobili s svojo ljubeznjivostjo in ponižnostjo ter ostanejo trajno v najlepšem spominu vseh, koji so jih videli.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. julija.

(Mestni svet ljubljanski) je imel sinoči sejo, ki je trajala do 9. ure. Odbornik Ravnikar je predčital v imenu finančnega odseka dolgo poročilo o računskih zaključkih za leto 1891. Poročilo objavimó prihodnjé. Odbornik Prosene odločno graja, zakaj se ni tiskano ali litografirano poročilo 14 dni prej dostavilo odbornikom, da bi se mogli proučiti, kar je sicer nemogoče, ter predlaga, naj se o tej točki danes ne sklepa. Odb. dr. vit. Bleiweis in Hribar ugovarjata, češ, da se le proračuni prej dostavljajo odbornikom, da je poročilo o izdatkih sestavljeno tako vestno, da ga je sedaj sploh nemogoče preminjati, kajti kar je izdano, je izdano. Odbornik Svetek predlaga, naj bi se danes sklepalo o tej točki, ker se bode v prihodnje itak v tem oziru potrebno ukrenilo. Računski zaključki so bili potem brez ugovora potrjeni, ob enem pa je bilo sklenjeno, da se bode v prihodnje litografirani dostavljali odbornikom na dom. — Odbornik Hraskey v imenu stavbinskega odseka poroča o gradnji novega kanala na Marije Terezije cesti od južne železnice do Dunajske ceste, ter nasvetuje, da se delo oddá tvrdki Pittl & Bräusewetter s pogojem, da sprejme ponudbo tvrdke R. Wunsch, namreč po 12 gld. 40 kr. od metra. Ob enem je bil sprejet predlog, da naj stavbeni urad predloži načrte za kanale na sv. Petra in Rimski cesti, in da se naredi že letos 40 metrov dolg kanal za 360 gld. — Odbornik Pirc v imenu olupševalnega odseka nasvetuje, da se opusti gradnja novega rastlinjaka, pač pa dovoli k večjemu 400 gld., če se more s to svoto zgraditi rastlinjak s porabo gradiva starega rastlinjaka. — Sprejeto.

(Konec sledi.)

(Iz Novega Mesta) se nam piše: V ponedeljek ob 3. uri popoldne je utonil Alojzij Murgelj, dijak 5. razreda. Topil se je njegov tovariš D. Murgelj je skočil pónj, zgrabil ga ter plavaje tovariša nesel proti suhemu. Dospévi blizu kraja, spusti tovariša in zgine v Krki. Ker je bil izvrsten plavač, ni misliti drugače, nego da ga je vsled napora in razburjenosti zadela kap. Pokojnik je bil blag, miren mladenič. — Danes v torek se je vršila ustna matura. Delalo jo je 11 učencev tukajšnje gimnazije, eden je zbolel ter moral ustni izpit odložiti na poznejši čas. Dva sta dobila odliko, 8 prvi red, eden bode čez dva meseca ponavljal izpit iz nemščine.

(Razstava c. kr. obrtnih strokovnih šol.)

Strokovni šoli za lesni obrt in za umetno vezenje v Ljubljani napravita dné 8., 9. in 10. t. m. razstavo šolskih del v redutni dvorani. Pri letošnji razstavi pride prvič v poštev tudi IV. letnik strokovne šole za lesni obrt, ker je zavod z letošnjim letom postal kompletan. Razstava obeta biti zelo zanimiva in poučna. Obljubljeno je nam obširneje poročilo; za danes le toplo priporočamo svojim čitateljem, da ne zamudé iti pogledat izdelkov naših obrtnih zavodov, ki letos zaključita svoj štiriletni obstanek.

(Spintičeva aféra.) Včera popoldne se je pred državnim sodiščem pod predsedstvom dr. pl. Habietineka vršila obravnava o znani aféri isterškega poslanca gosp. Spintiča. Zastopnik pritožbe, dr. Pattai, dokazuje, da odpustjenje posl. g. Spintiča iz državne službe nasprotuje državnemu zakonu o pravici imunite poslanca, izvrševanja volilne pravice in odpusta državnih uradnikov. Disciplinarna kazen poslanca Spintiča je že zaradi tega neopravičena, ker je bil na odpustu. Dr. pl. Spaun je kot zastopnik naučnega ministerstva naglašal, da nihče

ne sme kritikovati razsodbe kompetentne disciplinarne komisije, ki je izrekla, da govor poslanca Spintiča v Zagrebu in njegove agitacije v Istri neso umestne za državnega uradnika. Sodišče je sklenilo, zahtevati od naučnega ministerstva dotične akte. Razsodba se bode objavila jutri.

(Na višji realki ljubljanski) se bodo vršilo vpisavanje za I. razred prihodnje nedelje od 8. do 12. ure popoldne. Vsprejemni izpiti bodo dné 15. in 16. julija, eventualno tudi 18.

(Iz Rožne doline na Koroškem) se nam piše: Na dan sv. Petra in Pavla, dné 29. junija t. l. napravila je marljiva podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico shod v Dolinčica h nad Št. Jakopom. Delale so se sicer predstojništvu podružnice razne ovire in se je le-to še v zadnjem trenutku moralo obrniti brzojavnim potom na c. kr. deželno vladu v Celovcu in na vis. ministerstvo notranjih zadev na Dunaju. Ob jako ugodnem vremenu vršil se je shod povsem dostojno in lepo. Udeležba prebivalstva je bila sijajna, od vseh strani privreli so ljudje k shodu, vzlic temu, da je shod bil naznanjen samo po plakatih, ne pa tudi po slovenskih listih. Narodno gasilno društvo iz St. Jakopa udeležilo se je shoda korporativno s svojo godbo. Ob vhodu v vas je bil postavljen lep slavolok. Pri shodu govoril je o šolskem vprašanju, zlasti o naših prizadevah za slovenske šole jako prepričevalno in temeljito g. Vekoslav Legat. G. nadučitelj in Št. Vida nad Ljubljano Janko Žirovnik imel je jako poučen govor o sadjereji. Navzoči kmetje so za ta res vseskozi izborni govor poslušali s posebnim zanimanjem. Gosp. govornik je kmetom na vrtu tudi praktično razkazoval, kako jim je ravnati s sadnim drevjem. Slava in hvala g. govorniku za ta strokovnjaški jako poljudni in poučni govor! — Pri zabavnem delu zabavalo je s prelepim svojim petjem navzoče osem gg. članov pevskega društva „Lira“ iz Kamnika. Petje gospodov je bilo izborno in zasluži posebno pohvalo. Slava! V zboru „Siroti“ občudovali smo tudi nežni in prikupljivi glas blag. gospé Lendovškove. Slava i nji za prijazno sodelovanje. Priprosti vaški diletantje so dokaj dobro in vrlo predstavljali Vošnjakovo igro „Svoji k Svojim“. Pokazalo se je, kako močno take priproste igre vplivajo na naše ljudstvo: naj bi se zato pogostoma predstavljale. — Gotovo ta shod, ki se je prav dobro obnesel, ne bode ostal brez uspeha. Želeti je le, da se pogosteje in kolikor mogoče na raznih krajih napravljajo taki podučni in zabavni shodi. Na njih se naše ljudstvo uči marsikaj dobrega v verskem, kakor narodnem oziru, a najde ob takih prilikah tudi poštene zabave, ki mu res blaži srce!

(Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda) zažgalo se je, kakor se nam poroča, na Koroškem po vseh slovenskih gričih in gorah obilo lepih in velikih kresov, ki najzgovorneje pričajo, da slovenski Korotan vkljub vsemu sovražnemu pritisku vstaja in da se ne bode izpolnilo prerokovanje zlobnih nasprotnikov, ki so že zdavna besedičili, da je slovensčini na Koroškem že odklenalo. Ne, ravno narobe; tudi koroški Slovence gre na dan, to nam so na novo potrdili slovenski kresovi v večer dné 4. t. m.

(Osepnice) so se pokazale v Babinem Polju na Notranjskem. Solo so morali na nedoločen čas zapreti, umrle so tri osebe. Bolezen že pojenjuje, bolniki so preboleli.

(Ogenj.) O ognju v Prezidu na Hrvatskem se nam poroča: Dné 2. t. m. popoldne ob 2. uri sta bili v hipu v ognju dve hiši. Velika nevarnost je bila za cerkev in župnišče, ki se je štirikrat unelo. Hitre brizgalnice so vendar plamen udušile. Sreča, da se je pred kratkim ustanovilo gasilno društvo, sicer bi bil Prezid, ki šteje nad 150 hiš, danes pogorišče. Domači župnik čast. g. R. Vlašic ima izdatno škodo, ker se je pokvarilo mnogo hišne oprave, katero so metali skozi okna. Vsa čast tudi loškemu gasilnemu društvu, ki je dve uri daleč prihitelo na pomoč, če tudi je bil že mej tem ogenj udušen. — Dne 1. t. m. sta šla dva pastirja spat na župniški hlev v Kopanju ter si svetila s petrolejsko svetilko, katera se zvrne v seno, da se uname. Pogorelo je seno s streho na hlevu. Ljudje so preprečili večjo nesrečo.

(Načelnništvo šentpeterske moške podružnice sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani uljudno vabi vse častite družabnike na občni zbor, ki bode v nedeljo dné 10. julija ob 7. uri zvečer v Počivalnikovi gostilni na Sv. Petra cesti.

(Ljubljanski „Sokol“) priredi jutri, dne 7. t. m., ob 8 uri zvečer na vrtu Ferlinčeva gostilne „pri Zvezdi“ družinski večer s sodelovanjem društvenih tamburašev, pevskega društva „Ljubljana“ in čveterospeva g.g. Pavšek, Branke, Lilek in Dečman. Vstop je prost vsem članom narodnih društev ljubljanskih in njihovim rodbinam. Vspored obseza 20 točk.

(Tržaško deželno sodišče) je obsodilo odvetnika Sandrina in graščaka Maricha iz Kopra, oba pristaša lahonske stranke, na tri tedne zapora, ker sta pregovorila nekega kmeta, da je pri občinski volitvi v Križanah volil pod tujim imenom.

Telegrami.

Dunaj, 5. julija. Združena levica izjavlja: Pogajanja načelnitstva z ministerskim predsednikom so se danes nadaljevala ter pretrgala, dokler se grof Taaffe ne vrne iz Nalžova.

Dunaj, 6. julija. Pri posvetovanju o predlogu Stürgkha in Heilsberga o osemmilijonem kreditu za visoke šole so poslanci

Seichert, Masařyk in Začek zahtevali osnovo češkega vseučilišča na Moravskem, Luzatto Salvadori in Campi pa osnovo ital. vseučilišča v Trstu. Učni minister priporoča vsprejem predloga, in izjavi proti poslancu Burgstallerju, da vladne naredbe imajo namen, le pospeševati razvoj Trsta. Predloga je bila potem vsprejeta v vseh branjih.

Budimpešta, 6. julija. Poročilo o jednem slučaju kolere pri Reki je popolnem izmišljeno. V sedemdnemnem opazovanju je neka ladija s petrolejem iz Batuma.

London, 5. julija. Doslej je izvoljenih 47 konservativcev, 7 unijonistov in 37 Gladstonovih pristašev. V Bradfordu je zmagal Gladstonov pristaš Shaw Lefèvre proti markizu Lorne, ki je unijonist in zet kraljičin.

London, 6. julija. Doslej izvoljenih 89 konservativcev, 11 unijonistov in 61 Gladstonovih pristašev. Konservativci so pridobili 9, unijonisti 1, Gladstonovci 18 sedežev.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cu	Stanje	Veter	Vreme	Mokřine na 24 ur v
opazovanja	zrakosfera v mm	toplotnerna po Celsiusu			
7. u. jut.	738.0	17.6	sl. sever	jasno	10-1
5. 2. u. pop.	736.4	20.2	zm. jzap.	del. oblač.	dež
9. u. zveč.	738.7	17.8	sl. jzap.	oblačno	
Srednja temperatura 23.2°, za 4.3° pod normalom					

Vozne zvezke (Rundreisebillets), najpripravljenije in najcenejše **vozne karte** sedanosti, veljavne za vsaki vlak, **letne karte in prirediteljstvo posebnih vlakov** priporoča **Jos. Paulin v Ljubljani**, mejnarodna potovalna pisarna, kjer se tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno brezplačno pozve. — Za pismen odgovor naj se znanka priloži. 206 14

Kolarje

iz grolic, z ličnim usnjem obšite, podvlaka iz usnja, prsa iz črnega kachemira, izdeluje in priporoča prečastiti duhovščini **Henrijeta Seyfried**, učiteljeva soproga, pri sv. Ani slov. gor., pošta Murek, na Štajerskem.

Mnogo pohvalnih pism od visoko nameščenih gospodov duhovnikov leži na razpolago. 309 1

Prodá se ali pa proti doplačilu zamenja

lepo posestvo

v večjem kraju na **Dolenjskem**, imajoče **prostorno hišo**, pripravno za vsakatero obrt in prodajalnico, ležočo na glavnem trgu na najlepšem prostoru poleg sodnije in davkarije, z lepim vrtom, kegljiščem in ledenico, s prostornim konjskim hlevom itd. Najlepša prilika je tudi za zidanje, ker je stavbenega prostora blizu 700 □ metrov.

Več o tem se zvě pri upravnistvu tega lista. 314 3-1

Prečastitim gospodom

novomašnikom

priporočam najkrasnejše 308 3-2

šopke in vence

v veliki izberi po najnižjih cenah.

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 9.

Koncesijonovano društvo komisijonarjev v Ljubljani

javlja slavnemu občinstvu stolnega mesta in z dežele, da si je oskrbelo

velik voz prirejen za selitev pohištva

ter se uljudno priporoča v mnogobrojno uporabo in prosi naklonitve naročil za

vsakovrstne preselitve

v mestu in iz mesta na deželo, tudi v oddaljene kraje.

Voz je prirejen tako, da je pohištvo varno shranjeno ob vsakem vremenu, in obvarovano bodisi kakeršnihkoli nezdod.

Ker so člani društva komisijonarjev vešči in vajeni selitev, **ter jamči društvo za slučajno povzročeno škodo**, prosi, da se bode istega slavno občinstvo mnogobrojno posluževalo.

Naročila izročé se lahko vsakemu komisijonarju (z rudečimi kapicami).

Velespoštovanjem

koncesijonovano komisijonarsko društvo v Ljubljani. 319 2-1

Ponudimo po najnižjih cenah:

zarezano vštricno ostrešno opeko

najboljše vrste,

lončene peči (specijaliteta).

majolika peči

lepenke (Daachpappe), karbolinej, roman in portlant cement, ovi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten).

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah

tlakanje z asfaltom, s chammottnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

J. P. VIDIC & Comp.

Ljubljana, Slonove ulice.

Dunajska borza.

Dne 6. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	112 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 90 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	996 " — "
Kred. tne akcije, 160 gld.	314 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 50 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 68 "
Nemških mark 100	58 " 65 "

Dne 5. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 15 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854.	250 gld. 140 " — "
5% državne srečke l. 1860.	100 gld. 151 " 40 "
Državne srečke l. 1864.	100 gld. 182 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 75 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2830	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 17 "
Laških lir 100	46 " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtečueje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

- 4% gališke propinaciljske zadolžnice.
 - 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
 - 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
- Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta promese

cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in kolek 50 kr.

Glavni dobitok 300.000 gld. av. velj.

Žrebanje že dne 1. avgusta!